



Предметна програма

ТТФ – НУТ211 и ТТФ-ПБ211; Зачини и лековити растенија

Студиска програма	Нутриционизам
Ниво	Додипломски академски студии (прв циклус на академски студии)
Академска година	2 година
Семестар	Летен семестар
ЕКТС кредити	6 кредити
Наставник	Вонр. проф. д-р Викторија Стаматовска Доц. д-р Везирка Јанкулоска
Јазик	Македонски
Цел	Запознавање со зачинските и лековитите растенија. Стекнување на соодветни познавања за нивниот хемискиот состав, квалитет, нивната примена во прехранбената индустрија и секојдневниот начин на исхрана. Запознавање со нивните здравствени бенефити.
Содржина	Вовед, дефиниција, опис. Распространетост. Класификација и хемиска структура на биолошко активни соединенија кај зачински и лековити растенија. Запознавање со нивната ароматичност. Претставници (Таксономија, географско потекло и одгледување; Хемиски состав; Берба, преработка, пакување и складирање; Примена во прехранбената индустрија и кулинарството; Физиолошко влијание на човечкиот организам). Најнови трендови поврзани со зачините и лековитите растенија.
Материјал за учење	email: viktorija.stamatovska@uklo.edu.mk ; vezirka.jankuloska@uklo.edu.mk http://www.ttfv.uklo.edu.mk/index.php/mk/ Е-курсеви

План за реализација на наставата (2020-2021) on-line

Бр.П.	Предавања	Вежби
1	Историја и примена на зачините и лековитите растенија низ историјата. Трендови во светот на зачини и лековити растенија. Најзначајни поими и дефиниции. Класификација и систематска ботаника.	Истражување на застапеноста на различни зачини и лековити растенија на домашниот пазар
2	Собирање на лековити, ароматични и зачински растенија	Презентирање на добиените резултати од спроведеното истражување
3	Примарен третман на растителниот материјал. Чување на растенијата и нивно сушење. Начини на сушење на лековити, ароматични и зачински растенија. Пакување на растителен материјал.	Запознавање со деловите од растителниот материјал кои се берат
4	Фитотерапија. Дроги, облици и видови на дроги. Хербални лекови.	Подготовка на хербални лекови. Чај, сируп, тинктура, мацерат, маст, растителен оцет.
5	Зачини. Поделба на зачини. Облици на зачини. Есенцијални масла и начини на нивно добивање. Олеорезин. Култивирано одгледување на зачински, ароматични и лековити растенија.	Разликување помеѓу облиците на зачини. Разлика и препознавање на есенцијални масла добиени од растителен материјал.
6	Лаванда (<i>Lavandula officinalis</i>); Жалфија (<i>Salvia officinalis</i> L.); Валеријана (<i>Valeriana officinalis</i>); Артичока (<i>Cynara scolymus</i>); Лен (<i>Linum usitatissimum</i> L.)	Подготовка на зачини и смеса од зачини и проучување на нивните својства. Подготовка на хербален лек од наведените претставници.
7	Босилек (<i>Ocimum basilicum</i>); Цимет (<i>Cinnamotum zeylanicum Blume</i>); Магдонос (<i>Peterselinum crispum</i> ; <i>Peterselinum hortense</i>); Ѓумбир (<i>Zingiber officinale</i>); Лавор (лорбер) (<i>Laurus nobilis</i>)	Подготовка на зачини и смеса од зачини од наведените претставници и проучување на нивните својства.
8	Лук (<i>Allium sativum</i> L.); Оригано (<i>Origanum vulgare</i> L.); Нане (<i>Mentha piperita</i> L.); Кантарион (<i>Centaureum umbellatum Gillib</i> , <i>Hypericum perforatum</i> L.); Жолт кантарион (<i>Hypericum perforatum</i> L.)	Разликување на свежи и преработени зачини и ароматични растенија според нивните карактеристики (одредени претставници).
9	Обична (жива) коприва (<i>Urtica dioica</i> L.); Жолта мртва коприва (<i>Lamium galeobdolon</i>); Бела мртва коприва (<i>Lamium album</i>); Црн пипер (<i>Piper nigrum</i> L.);	Собирање на лековити, ароматични и зачински растенија* од различни локации *доколку дозволуваат условите во пандемија
10	Мајчина душица (<i>Thymus serpyllum</i> L.); Камилица (<i>Chamomilla recutita</i> L. Rydb.; <i>Matricaria chamomilla</i> L.); Анис, Анасон (<i>Pimpinella anisum</i> L.); Ванила (<i>Vanilla planifolia</i> L.)	

11	Функции на зачините. Примарни функции на зачините. Арома, вкус и текстура. Боја. Секундарни функции на зачини.	Влијанието на зачините и лековитите растенија врз здравјето на луѓето
12	Квалитет на зачини и ароматични лековити растенија. Параметри за квалитет. Утврдува на параметри на квалитет.	Толкување на основните одредби на законските прописи поврзани со зачините и лековитите растенија
13	Презентација на семинарски	Презентација на семинарски